

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав)

31 март 2022 година*

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Система от Дъблин — Регламент (ЕС) № 604/2013 — Член 29, параграф 2 — Прехвърляне на търсещото убежище лице в държавата членка, компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила — Шестмесечен срок за прехвърляне — Възможност за удължаване на този срок най-много до една година в случай на задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода — Понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ — Принудително наставяне на търсещото убежище лице в психиатрично болнично отделение с разрешение на съд“

По дело C-231/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд, Австрия) с акт от 25 март 2021 г., постъпил в Съда на 12 април 2021 г., в рамките на производство по дело

IA

срещу

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

СЪДЪТ (седми състав),

състоящ се от: J. Passer, председател на състава, A. Prechal (докладчик), председател на втори състав, и M. L. Arastey Sahún, съдия,

генерален адвокат: J. Richard de la Tour,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за австрийското правителство, от J. Schmoll, V.-S. Strasser, A. Posch и G. Eberhard, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

- за германското правителство, от J. Möller и R. Kanitz, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от C. Cattabriga и M. Wasmeier, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31, наричан по-нататък „Регламент „Дъблин III“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между IA и Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Федерална служба за чужденците и убежището, Австрия) (наричана по-нататък „Службата“) по повод прехвърлянето на заинтересованото лице в Италия.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображения 4 и 5 от Регламент „Дъблин III“ гласят следното:
 - „(4) В заключенията [на Европейския съвет по време на специалната му среща в] Тампере [на 15 и 16 октомври 1999 г.] също така се посочва, че [общата европейска система за убежище] следва да включва в краткосрочен план ясен и работещ метод за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище.
 - (5) Един подобен метод трябва да се основава на обективни, справедливи критерии както за държавите членки, така и за заинтересованите лица. По-специално, той трябва да даде възможност бързо да се определи компетентната държава членка, така че да се гарантира ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, без да се компрометира целта за бърза обработка на молбите за международна закрила“.
- 4 Глава VI, раздел VI от Регламент „Дъблин III“ урежда прехвърлянето на кандидатите към компетентната държава членка; в този раздел се съдържа член 29, който е озаглавен „Условия и срокове“ и предвижда:
 - „1. Предаването на кандидата или на друго лице, посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г) от молещата държава[...] членка на компетентната държава членка се осъществява в съответствие с националното право на молещата държава членка след съгласуване между заинтересованите държави членки, веднага щом това бъде практически възможно и

най-късно в шестмесечен срок от приемането на искането от друга държава членка да поеме отговорността или да приеме обратно въпросното лице или на крайното решение по обжалване или по преразглеждане в случай на суспензивно действие в съответствие с член 27, параграф 3.

Ако прехвърлянето към компетентната държава членка се извършва чрез контролирано напускане или ескорт, държавите членки гарантират, че то се извършва по хуманен начин и при пълно зачитане на основните права и човешкото достойнство.

[...]

2. Ако прехвърлянето не е извършено в шестмесечния срок, компетентната държава членка се освобождава от своите задължения за поемане на отговорност или приемане обратно на засегнатото лице и в такъв случай отговорността се прехвърля върху молещата държава членка. Този срок може да бъде удължен най-много до една година, ако прехвърлянето не е могло да бъде извършено поради това че засегнатото лице е задържано в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или най-много до осемнадесет месеца, ако засегнатото лице се укрие.

[...]

4. С актове за изпълнение Комисията определя единните условия за консултиране и обмен на информация между държавите членки, по-специално в случаите на отложени или забавени прехвърляния, прехвърляния след приемане по правило, прехвърляния на ненавършили пълнолетие или на зависими лица и на контролирани прехвърляния. [...].

5. В Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 (ОВ L 222, 2003 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 140), изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 г. (ОВ L 39, 2014 г., стр. 1) (наричан по-нататък „Регламентът за изпълнение“), са уредени подробните правила за прилагане на Регламент „Дъблин III“.

6. В глава III от Регламента за изпълнение, озаглавена „Прехвърляне“, се съдържа член 9, който от своя страна е озаглавен „Отложени и забавени прехвърляния“ и гласи:

„1. Компетентната държава членка незабавно бива уведомена за всяко отлагане, дължащо се на процедура по обжалване или преразглеждане, имаща суспендиращ ефект, или на материални причини, каквито са лошото здравословно състояние на търсещия убежище, това, че не разполага с транспортно средство или обстоятелството, че търсещият убежище се е отклонил от процедурата по прехвърлянето.

1а. Когато прехвърлянето е било забавено по искане на държавата членка, извършваща прехвърлянето, тази държава членка и компетентната държава членка трябва да подновят комуникацията, за да дадат възможност за организирането на ново прехвърляне в съответствие с член 8 възможно най-скоро и не по-късно от две седмици от момента, в който органите са научили за прекратяването на обстоятелствата, които са били причина за забавянето или отлагането. В такъв случай преди прехвърлянето се изпраща актуализиран стандартен формуляр за предаване на данни преди извършването на прехвърляне съгласно образеца в приложение VI.

2. Държава членка, която поради една от причините, изложени в член 29, параграф 2 от [Регламент „Дъблин III“], не може да извърши прехвърлянето в рамките на обичайния шестмесечен срок от приемането на искането за поемане на отговорност или за обратно приемане на въпросното лице или от постановяването на окончателно решение по жалба или преразглеждане, имащи суспензивно действие, информира компетентната държава членка преди края на този срок. В противен случай компетентността за обработката на молбата за международна закрила и другите задължения по смисъла на [Регламент „Дъблин III“] се вменяват на молещата държава членка в съответствие с разпоредбите на член 29, параграф 2 от посочения регламент.

[...]“.

Австрийското право

- 7 Член 5 от Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl (Asylgesetz 2005) (Федерален закон за предоставянето на убежище от 2005 г.), в редакцията му, приложима за спора в главното производство, предвижда:

„[Случаи, в които] Австрия не е компетентна [за разглеждането на молбата за убежище]

[...]

Компетентност на друга държава

(1) Ако не е била вече отхвърлена като недопустима на основание член 4 или член 4а, молбата за международна закрила се отхвърля като недопустима, когато въз основа на договор или съгласно Регламент [„Дъблин III“] друга държава е компетентна да разгледа молбата за предоставяне на убежище или молбата за международна закрила. [...]

(2) Параграф 1 се прилага и в случаите, в които въз основа на договор или съгласно Регламент [„Дъблин III“] друга държава е компетентна да провери коя държава е компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на убежище или на молбата за международна закрила.

[...]“.

- 8 Член 46 от Fremdenpolizeigesetz 2005 (Закон за полицията за чужденците от 2005 г.) гласи:

„(1) Чужденците, за които са постановени подлежащи на изпълнение решение за връщане, заповед за извеждане, заповед за експулсиране или забрана за пребиваване, се извеждат от територията на страната (отвеждат до границата) от публичните правоохранителни органи от името на [Службата] [...]

[...]

(7) Ако чужденецът е в болнично заведение [...] и предстои непосредствено да бъде отведен до границата, по поискване болничното заведение трябва да уведоми незабавно [Службата] за определената или вероятната дата на изписване. Болничното заведение по свой почин уведомява [Службата] при промяна на датата, указана в съответствие с първото изречение“.

9 Член 61 от Закона за полицията за чужденците от 2005 г. предвижда:

„(1) [Службата] издава заповед за извеждането на гражданин на трета държава, когато:

1. молбата му за международна закрила е отхвърлена като недопустима на основание на член 4а или член 5 от Закона за предоставянето на убежище от 2005 г. или вследствие на всяко друго решение за недопустимост по член 68, параграф 1 от Общия закон за административното производство [Allgemeine Verwaltungsverfahrensgesetz], постановено вследствие на решение за недопустимост по член 4а или член 5 от Закона за предоставянето на убежище от 2005 г. [...]

[...]

(2) Мярката за извеждане има за последица да позволи отвеждането на гражданина на третата държава до границата с цел извеждане към държавата по местоназначение. Мярката остава в сила в срок от осемнадесет месеца, считано от опътуването на гражданина на трета държава.

[...]“.

10 Член 3 от Unterbringungsgesetz (Закон за настаняването на душевноболни лица в психиатрични заведения, наричан по-нататък „UbG“) е озаглавен „Условия за настаняване“ и гласи:

„Лице може да бъде настанено в психиатрично отделение само ако:

1. страда от психично заболяване, поради което представлява сериозна и съществена опасност за собственото си здраве или живот или за здравето и живота на други лица, и
2. не може да получи подходящо медицинско лечение или грижи по друг начин, по-специално извън психиатрично отделение“.

11 Член 8 от UbG е озаглавен „Наставяне, което не се извършва по искане на [заинтересованото лице]“ и предвижда:

„Лице може да бъде настанено в психиатрично отделение против волята му или без да е изразило воля за това само ако лекар от обществената здравна система, лекар към полицейските служби или предоставящ първични здравни грижи лекар, който е бил упълномощен за тази цел [...], пред когото лицето се е явило и който го е прегледал, удостовери, че са изпълнени условията за настаняване. В удостоверението се посочват подробните причини, поради които лекарят смята, че са изпълнени условията за настаняване“.

12 Член 9 от посочения закон гласи:

„(1) Когато поради конкретни причини смятат, че за дадено лице са изпълнени условията за настаняване, публичните правоохранителни органи са оправомощени и длъжни да го заведат при лекар за преглед (член 8) или да извикат лекар за тази цел. Ако лекарят издаде удостоверение, че са изпълнени условията за настаняване, публичните правоохранителни органи трябва да заведат съответното лице в психиатрично отделение или да организират

отвеждането му там. Ако лекарят не издаде такова удостоверение, съответното лице не може повече да бъде задържано.

(2) В случай на непосредствена опасност публичните правоохранителни органи могат да заведат съответното лице в психиатрично отделение и без предварителен преглед от лекар и удостоверение.

(3) Лекарят и публичните правоохранителни органи трябва да проявят възможно най-внимателно отношение към съответното лице и да вземат необходимите мерки, за да предотвратят всякаква опасност. Те трябва, доколкото е възможно, да си сътрудничат с психиатрични заведения, без да прибягват до психиатрично отделение, и при необходимост да се обърнат към местните служби за спешна помощ“.

13 Член 10, параграф 1 от същия закон предвижда:

„Началникът на отделението преглежда незабавно съответното лице. То може да бъде прието само ако съгласно медицинското му свидетелство са изпълнени условията за настаняване.

[...]“.

14 Член 11 от UbG гласи:

„Член 10 се прилага съответно, ако:

1. в случай на болен, който вече е приет в психиатричното отделение и чиято свобода на движение не е ограничена, има основания да се смята, че са изпълнени условията за настаняване, или
2. лице, което е настанено по негово искане, оттегли искането си или не го поднови след изтичане на срок от шест седмици или ако е изтекъл общият разрешен срок за настаняване по искане на лицето и във всеки от тези случаи има основание да се смята, че продължават да са налице условията за настаняване“.

15 Член 17 от UbG е озаглавен „Уведомяване на съда“ и предвижда:

„Когато дадено лице е прието в психиатрично отделение, без да е направено такова искане (членове 10 и 11), началникът на отделението незабавно уведомява съда за това. [...]“.

16 Член 18 от този закон е озаглавен „Предмет на производството“ и предвижда:

„Съдът се произнася по законосъобразността на настаняването на болното лице в случаите по членове 10 и 11 след проверка на условията за настаняване“.

17 Член 20, параграф 1 от UbG гласи:

„Ако по време на изслушването съдът стигне до извода, че са изпълнени условията за настаняване, той обявява временно настаняването за законосъобразно до постановяването на решение по член 26, параграф 1 и насрочва съдебно заседание, което се провежда не по-късно от 14 дни след изслушването“.

18 Съгласно член 26, параграф 1 от същия закон:

„В края на заседанието съдът се произнася по законосъобразността на настаняването. Решението се постановява в това заседание в присъствието на пациента; то трябва да бъде мотивирано и да му бъде обяснено“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 19 През октомври 2016 г. ІА, гражданин на Мароко, влиза в Италия, идвайки от Либия. По този повод италианската полиция регистрира неговите лични и биометрични данни.
- 20 След това ІА влиза на територията на Австрия, където на 20 февруари 2017 г. подава молба за убежище.
- 21 На 1 март 2017 г. австрийските власти отправят искане до италианските власти да поемат отговорността за ІА. Това искане остава без отговор.
- 22 На 30 май 2017 г. австрийските власти уведомяват италианските власти, че посоченото искане за поемане на отговорност се счита за прието и че максималният шестмесечен срок за извършване на прехвърлянето е започнал да тече на 2 май 2017 г.
- 23 С решение от 12 август 2017 г. Службата, от една страна, отхвърля като недопустима молбата за убежище на ІА и от друга, разпорежда отвеждането му в Италия.
- 24 На 25 септември 2017 г. ІА подава жалба срещу това решение пред Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Австрия). Впоследствие той оттегля жалбата си.
- 25 Между 20 септември 2017 г. и 6 октомври 2017 г. по негово искане ІА се подлага на психиатрично лечение в болница във Виена (Австрия).
- 26 Предвиденото за 23 октомври 2017 г. прехвърляне на ІА в Италия не е осъществено, тъй като между 6 октомври 2017 г. и 4 ноември 2017 г. той е настанен, не по негово искане, в психиатричното отделение на болница във Виена. Виенски районен съд първоначално обявява временно това настаняване за законосъобразно с първо определение от 6 октомври 2017 г., а след това го обявява за законосъобразно до 17 ноември 2017 г. с второ определение от 17 октомври 2017 г. Посоченият съд разрешава настаняването на ІА с мотива, че поради психическото му заболяване той представлява сериозна и съществена опасност за себе си и за другите.
- 27 На 25 октомври 2017 г. австрийските власти уведомяват италианските власти, че съгласно член 29, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ срокът за прехвърлянето на ІА е удължен на дванадесет месеца поради настаняването на последния в психиатрично болнично отделение.
- 28 Настаняването на ІА е прекратено преждевременно на 4 ноември 2017 г. На тази дата по негово искане той е настанен в психиатрично болнично отделение, което напуска на 6 ноември 2017 г.
- 29 На 6 декември 2017 г. ІА е прехвърлен със самолет в Италия под полицейски ескорт и придружен от лекар.

- 30 На 22 декември 2017 г. IA подава молба за убежище в Италия, която е уважена на 24 април 2018 г.
- 31 Впоследствие IA подава жалба пред Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) срещу прехвърлянето му от Австрия в Италия с мотива, че то е извършено, след като на 2 ноември 2017 г. е изтекъл шестмесечният срок по член 29, параграф 1, първа алинея от Регламент „Дъблин III“, и че следователно то е незаконосъобразно поради пропускане на срока.
- 32 С решение от 14 февруари 2020 г. този съд отхвърля жалбата като неоснователна. Той приема, че на 25 октомври 2017 г. австрийските власти са уведомили италианските власти за удължаването на шестмесечния срок за прехвърляне в съответствие с член 29, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ поради задържането на заинтересованото лице. Съответно този срок за прехвърляне, който е трябвало да изтече на 2 ноември 2017 г., е удължен с шест месеца до 2 май 2018 г. Следователно не е пропуснат срокът, доколкото IA е прехвърлен на 6 декември 2017 г.
- 33 Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) приема, че настаняването на IA в психиатрично заведение против волята му по силата на съдебно определение се основава, в съответствие с условията по член 3 от UbG, на констатацията, че поради психическото му заболяване това лице представлява сериозна и съществена опасност за собствения си живот, както и за живота на други лица.
- 34 Според този съд обаче задържането поради психическо заболяване представлява мярка, включваща лишаване от свобода, както следва от членове 6, 52 и 53 от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и от член 5, параграф 1, буква д) от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. За сметка на това за удължаването на срока за прехвърляне поради „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ не е необходимо лицето да е задържано в място за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, нито задържането да се основава на присъда, с която то е признато за виновно. Определящо е обстоятелството, че прехвърлящата държава е възпрепятствана да прехвърли заинтересованото лице в компетентната държава членка, когато това лице не е под контрола на административните органи по силата на съдебен акт.
- 35 Запитващата юрисдикция е сезирана от IA с ревизионна жалба срещу това решение на Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд); тя счита, че същественият въпрос, който се поставя, за да се определи дали в случая прехвърлянето на IA в Италия е законосъобразно, е дали понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ — понятие, което впрочем не е определено в този регламент — трябва да се разбира като обхващащо задържане като разглежданото в главното производство, а именно хипотеза, в която заинтересованото лице против волята му или без да е изразило воля за това е настанено в психиатрично отделение на болница поради психическо заболяване и настаняването е обявено за законосъобразно от съд.
- 36 Запитващата юрисдикция смята, че на този въпрос би могло да се отговори утвърдително по съображенията, изложени от Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд). При все това според нея е възможно да се отговори и в обратния смисъл, тъй като, от

една страна, „наставяне[то], което не се извършва по искане на [заинтересованото лице]“ по смисъла на член 8 и сл. от UbG е преди всичко медицинска мярка, която просто се обявява за законосъобразна от съда — мярка, която видимо не попада непременно в обхвата на понятието „*Inhaftierung*“ в текста на немски език, „*imprisonment*“ в текста на английски език или пък „*emprisonnement*“ в текста на френски език.

- 37 От друга страна, запитващата юрисдикция смята, че тежките заболявания, които временно възпрепятстват прехвърлянето в компетентната държава членка, не са основание за удължаване на срока за прехвърляне съгласно член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“, както се потвърждава в практиката на Съда (решение от 16 февруари 2017 г., С. К. и др., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, т. 89).
- 38 Ако Съдът приеме, че настаняването в психиатрично болнично отделение попада в обхвата на понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“, запитващата юрисдикция счита за необходимо да се установи точно с какъв период от време може в случая да бъде удължен срокът за прехвърляне.
- 39 В това отношение би могло да се приеме, че срокът за прехвърляне може да бъде удължен или с периода от време, през който ІА действително е бил настанен против волята му в психиатрично болнично отделение, или с предполагаемия период на „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“, за което замолената държава членка е уведомена в съответствие с член 9, параграф 2 от Регламента за изпълнение, към който период евентуално да се добави разумен срок за организиране на прехвърлянето.
- 40 При тези обстоятелства *Verwaltungsgerichtshof* (Върховен административен съд, Австрия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли под задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент [„Дъблин III“] да се разбира и обявеното от съд за законосъобразно настаняване на засегнатото лице в психиатричното отделение на болнично заведение против волята му или без то да е изразило воля за това (в случая поради произтичащата от психичното му заболяване опасност за него или за други лица)?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос:
- а) може ли срокът по член 29, параграф 2, първо изречение от [Регламент „Дъблин III“] при всички случаи да бъде удължен — с обвързващо засегнатото лице действие — на една година в хипотезата на задържане от молящата държава членка в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода?
- б) при отрицателен отговор с какъв период от време е допустимо да бъде удължен този срок, например
- само с периода от време, през който лицето действително е задържано в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, или
 - с общия период от време, през който е вероятно лицето да бъде задържано в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, спрямо

момента на уведомяването на компетентната държава членка по член 9, параграф 2 от Регламент[а за изпълнение],

като евентуално се добави разумен срок за повторно организиране на прехвърлянето?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 41 С първия въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че употребеното в тази разпоредба понятие „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ обхваща настаняването на търсещо убежище лице в психиатрично болнично отделение, което е разрешено със съдебен акт с мотива, че поради психическо заболяване това лице представлява сериозна опасност за себе си или за обществото.
- 42 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държава членка с оглед на определяне на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Европейския съюз, което трябва да се даде, като се има предвид не само текстът ѝ, но и нейният контекст и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 15 април 2021 г., *The North of England P & I Association*, C-786/19, EU:C:2021:276, т. 48 и цитираната съдебна практика).
- 43 Налага се изводът обаче, че понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ не е дефинирано от законодателя на Съюза и че тази разпоредба не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с цел определяне на нейния смисъл и обхват. Ето защо на това понятие следва да се даде самостоятелно и еднакво тълкуване.
- 44 Що се отнася, на първо място, до текста на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“, като начало следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика формулировката, използвана в текста на правна разпоредба на Съюза на един от езиците, не може да служи като единствена основа за тълкуването на разпоредбата или в това отношение да ѝ се отдава предимство пред текстовете на останалите езици (решение от 15 април 2021 г., *The North of England P & I Association*, C-786/19, EU:C:2021:276, т. 54 и цитираната съдебна практика).
- 45 В случая понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ или сродното на него и до голяма степен взаимозаменяемо с него понятие „наказание лишаване от свобода“ е използвано в текста на тази разпоредба на много голяма част от езиците. Това е така в текстовете на испански, чешки, датски, английски, френски, малтийски, нидерландски, румънски, словашки и фински език.

- 46 За сметка на това в текстовете на други езици, които са очевидно малцинство, както например на италиански, португалски или шведски, са използвани по-широки понятия, които изразяват съответно идеята за задържане, арестуване или невъзможност дадено лице да разполага със свободата си, без да подсказват връзка с „място за изтърпяване на наказание лишаване от свобода“ или с „наказание лишаване от свобода“.
- 47 Що се отнася до понятието „*Inhaftierung*“, използвано в текста на немски език, австрийското правителство поддържа, че в общоупотребимия език то обхваща по-специално „лишаването от свобода“ и следователно не може да се сведе до наказанието лишаване от свобода, наложено от съд в рамките на наказателно производство, докато германското правителство счита, че това понятие би могло да се разбира в този по-тесен смисъл.
- 48 Що се отнася отново до буквалното тълкуване на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“, видно от обичайното значение на понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ или понятието „наказание лишаване от свобода“, което значение, както бе установено в точка 45 от настоящото решение, произтича от текста на тази разпоредба на много голяма част от езиците, то по същество означава наказание лишаване от свобода, наложено в рамките на наказателно производство за извършване на престъпление, за което засегнатото лице е признато за виновно или заподозряно.
- 49 По-точно, в обичайния си смисъл това понятие обозначава наказание лишаване от свобода, което по правило трябва да бъде изтърпяно в определено за това място и което е наложено от съд, когато след приключване на наказателно производство последният постанови, че дадено лице може да бъде признато за виновно за извършването на престъпление. Освен това съгласно обичайното си значение същото понятие обхваща и задържането под стража на лице, заподозряно в извършването на престъпление, което задържане по принцип е постановено със съдебен акт в рамките на наказателно производство.
- 50 С оглед на този обичаен смисъл обаче принудителното настаняване на лице в психиатрично болнично отделение, което е разрешено от съд с мотива, че лицето страда от психично заболяване, поради което е особено опасно за самото себе си или за обществото, не може да се квалифицира като „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“.
- 51 В това отношение е важно да се констатира, че съгласно UbG засегнатото лице бива настанявано принудително, без да е било осъдено за извършването на престъпление или без да е било заподозряно в извършването на такова престъпление.
- 52 При това положение подобно настаняване се различава съществено от мярката принудително лекуване в психиатрично заведение, постановена за дадено лице, което е извършило престъпление, но не може да бъде признато за наказателноотговорно поради психическо заболяване, от което е страдало към момента на извършване на деянията, в които е обвинено.
- 53 На второ място, контекстът, в който се вписва член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ и преследваните с този регламент цели допускат тълкуване, съгласно което понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на тази разпоредба обхваща само лишаването от

свобода, наложено със съдебен акт в рамките на наказателно производство за извършването на престъпление, за което търсещото убежище лице е признато за виновно или заподозряно.

- 54 В това отношение е важно да се припомни, че член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ по изключение допуска удължаването на шестмесечния срок за прехвърляне по член 29, параграф 1 и параграф 2, първо изречение от този регламент, за да се вземе предвид обстоятелството, че за молещата държава членка е практически невъзможно да извърши прехвърлянето на заинтересованото лице поради лишаването му от свобода или укриването му (решение от 19 март 2019 г., Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, т. 60).
- 55 Ако понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ се тълкува разширително като обхващащо всички мерки, включващи лишаване от свобода, в това число и тези, които не са наложени в рамките на наказателно производство за престъпление, извършено от засегнатото лице или в чието извършено то е заподозряно, няма да се вземе предвид характерът на изключение на такова удължаване, подчертан от Съда.
- 56 Всъщност, след като член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ предвижда изключение, в две точно определени хипотези, от общото правило, предвидено в член 29, параграф 1 и параграф 2, първо изречение от този регламент, то той трябва да бъде тълкуван стеснително съгласно принципа, утвърден в постоянната практика на Съда (вж. по-специално решение от 20 май 2021 г., X (Автоцистерни ВНГ), C-120/19, EU:C:2021:398, т. 50).
- 57 Освен това в точки 61 и 62 от решение от 19 март 2019 г., Jawo (C-163/17, EU:C:2019:218), Съдът действително отхвърля тълкуване на понятието „укриване“ по смисъла на член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ като изискващо да бъде доказано намерението на засегнатото лице да избяга от компетентните национални органи, за да няма опасност тези органи евентуално да се сблъскат със значителни трудности или да не могат да осигурят ефективното функциониране на системата от Дъблин и постигането на нейните цели.
- 58 За сметка на това не съществува такава опасност, ако понятието „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ по смисъла на същата разпоредба се тълкува като обхващащо само лишаването от свобода, наложено със съдебен акт в рамките на наказателно производство, но не и други видове мерки, включващи лишаване от свобода.
- 59 Всъщност такова тълкуване изисква само фактическа проверка за наличието на съдебен акт, с който в рамките на наказателно производство се постановява лишаване от свобода на лице, което е извършило престъпление или е заподозряно в извършването на престъпление.
- 60 Проверката от такова естество не е свързана с особени практически трудности, които да възпрепятстват ефективното функциониране на системата от Дъблин и постигането на нейните цели.

- 61 Следователно това тълкуване не е в противоречие и с целта за бързо разглеждане на молбите, която преследва Регламент „Дъблин III“ съгласно съображения 4 и 5 от него (решение от 19 март 2019 г., Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, т. 58 и 59).
- 62 С оглед на всички изложени по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че употребеното в тази разпоредба понятие „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ не обхваща принудителното настаняване на търсещо убежище лице в психиатрично болнично отделение, което е разрешено със съдебен акт с мотива, че поради психическо заболяване това лице представлява сериозна опасност за себе си или за обществото.

По втория въпрос

- 63 Вторият въпрос е поставен от запитващата юрисдикция в случай на утвърдителен отговор на първия въпрос. От точка 62 от настоящото решение обаче следва, че на този въпрос следва да се отговори отрицателно. Ето защо не следва да се отговаря на втория въпрос.

По съдебните разноски

- 64 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (седми състав) реши:

Член 29, параграф 2, второ изречение от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, трябва да се тълкува в смисъл, че употребеното в тази разпоредба понятие „задържане в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“ не обхваща принудителното настаняване на търсещо убежище лице в психиатрично болнично отделение, което е разрешено със съдебен акт с мотива, че поради психическо заболяване това лице представлява сериозна опасност за себе си или за обществото.

Подписи